

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia Septem Sacramentorum Atque Justitiæ De Restitutione
Excerptæ

Sargar, Eliseus

Augustæ Vindelicorum, 1720

De Ministro Baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41194

CONFERENTIA. XVI.

40.

Parvulus Christianorum parentum filius est in manifesto periculo vitæ nondum baptizatus; ad sunt Christiani, qui libenter eum mergerent sacro lavacro, ac oðn sine periculo propriæ vitæ, quaeritur, an ad id obligentur.

RESOLUTIO est affirmativa, ita apud & cum P. Gobat tr. 2. cas. 7. n. 224. Sylv. Navar. Coninck, Bonacina & alij. Ratio est; quia quisque tenetur vitam propriam prodigere temporalem pro salute proximi in extrema necessitate vitæ spiritualis constituti. Unde S. Joan. Epist. I. c. 3. *in hoc cognovimus charitatem Dei, quoniam ille animam posuit pro nobis, & nos debemus pro Fratribus animas ponere.*

De Ministro Baptismi.

CONFERENTIA. XVII.

Quia cap. si quis per ignorantiam, habetur.

Si quis per ignorantiam, ordinatur antequam baptizetur, debere ab eo Baptizatos iterum baptizari, non immerito dubitatur, an non baptizatus possit valide baptizare, ideo sit. 41.

RESOLUTIO ex Conc. Flor. in decreto unionis: In casu necessitatis non solum Sacerdos vel Diaconus, sed etiam Laicus vel mulier, imo etiam Paganus & Hæreticus baptizare potest, dummodo formam servet Ecclesie, & facere intendat, quod facit Ecclesie.

Ratio & sumitur ex necessitate hujus Sacra-

menti, quoniam scilicet plurimi perirent ex defectu Ministri, si non quilibet obvius in necessitate esset sufficiens, unde ad cap. *si quis per ignorantiam*. R. Ibi refertur à S. Ildoro errorem aliorum: Quare statim subjungitur, sed Romanus Pontifex non hominem judicat qui baptizat, sed Spiritum Dei subministrare gratiam Baptismi, etiamsi Paganus sit, qui baptizat.

CONFIDENTIA. V.

42. Quidam Parochus ex odio, quod habet erga Parentes, recusat baptizare infantem, adest autem Diaconus: Queritur ergo, an is tunc possit solemnem Baptismum conferre; Ratio dubitandi est, quia Diacono id solum licere videtur in absentia Sacerdotis, & ex commissione ordinarij, hic autem adest Sacerdos, & quidem ordinarius, nec dat licentiam Diacono, ut supponitur: Sit itaque

RESOLUTIO, Diaconus in casu proposito potest licite administrare Baptismum solemnem infanti, etiam sine licentia Parochi, si alius Sacerdos non adsit, qui possit & velit baptizare. Ratio est præceptum Charitatis, erga proximum, & quia hanc potestatem accipit ab Ecclesia in ordinatione. Ex quo ad rationem dubitandi. R. Sacerdotem nolentem baptizare haberi pro absente.

CON.

CONFERENCE, XIX.

Absente Parocho affertur baptizandus infans, qui, nisi statim baptizetur, morietur absque Baptismo, itaque præsens Subdiaconus baptizat ipsum solemniter: an bene; &c. Subdiaconum tunc incurrere irregularitatem decretam *cap. 1. de clerico non ordinato ministrante*, in illos, qui non ordinati ministrant vel baptizant, 43.

CONFERENCE XX.

Puerpera, verita non proles, quæ jam incipit egredi ex utero, morietur priusquam tota edatur in lucem, dixit adstanti mulieri, asperge aqua partem, quam vides egressam, ego interim proferam verba præscripta: an bene. 44.

RESOLUTIO: Speculativè loquendo Baptismus fuit nullus, adeoque absolutè repetendus, si infans totus edatur in lucem. Ratio est clara: quia Forma tunc non fuit vera: puerpera enim, quæ dicebat: Ego te baptizo, non baptizavit, sed altera mulier, quæ asperxit.

Dixi autem, *speculativè loquendo*, quia præctice aliter sentiunt *Caier, Marsilius, Hurtad, & Capeaville apud Gobat. tr. 2. casu 4. n. 146.* qui ait: Si fuit præsentissimum periculum mortis, & altera mulier erat imperita formulæ tanque hebes, ut non potuerit voce sequi præcunte verba, potuit, imo debuit puerpera

pera sequi sententiam auctoritate probat le m
 DD. cit. Unde infert Gob. cit. n. 547. hanc
 sententia in locum habere posse tempore pestis:
 si enim, inquit, in domum peste infectam ob-
 feratamque nemo permittatur ingredi. & mu-
 lier, quæ sola in domo est, penitus ignara &
 indocilis formæ, poterit Parochus, e. g. in
 casu extremæ necessitatis per fenestram
 apertam dicere: Ego te Baptizo in nomine &c.
 matre interim affundente aquam, ut observat
 pesti ferorum patronus eximius *Capéville* q. 20.
de B. p. Hæc pro praxi Gon. utique subpo-
 nens, Parochum loqui in persona baptizantis,

CONFERENTIA XXI

45. **C**onstitutiænes synodales Diocesis Constan-
 tiensis part. I. tit. 6. n. 4. statuunt, ut exa-
 minent diligentissimè Parochi, aut eorum socii
 obstetrices, vel alios, qui infantem aliquem
 baptizauerunt, an & quomodo, quibus verbis &
 formâ quæ materiâ & aquâ & cum quâ inten-
 tione baptiza verint. Quæritur proinde primò,
 ad quid obligentur circa hoc parochi & obste-
 trices? Secundo, an & quando rebaptizandi
 sint parvuli, ab obstetricibus baptizati; pro quo
 sit.

46. **RESOLUTIO** prima: Obstetrices ex officio
 tenentur sub mortali disce e formulam, me-
 damque baptizandi.

Ratio est: quia ex tacito pacto ad id obli-
 gantur: non enim admitterentur ad hoc offi-
 cium

cium
 Bap
 calib
 RE
 an ob
 pecc
 nim
 ratjs
 rius
 hus t
 sunt
 R
 tismo
 Paro
 rimis
 tizen
 te non
 bapti
 cipie
 form
 cegr
 tum
 bapr
 aute
 omi
 qui
 tux
 quib
 jam
 dese

cium obeundum, nisi tacite se obligarent ad
Baptismum ministrandum in tam frequentibus
casibus necessitatis; unde sequitur

RESOLUTIO secunda: Parochus ignorans,
an obstetrix sit debite instructa in prædictis,
peccat graviter eam non examinando, cum e-
nim ea sit quasi vicaria Parochi in casu necessi-
tatis, quisque autem obligetur scire, an vica-
rius suus peritus sit Officij sui, igitur & Paroc-
hus tenetur scire, an obstetrix noverit, quæ
sunt necessaria ad Baptismum conferendum,

RESOLUTIO tertia: In repetendo Bap-
tismo ab obstetrice collato accomodare se potest 47.

Parochus statutis suæ diocesis, in quarum plu-
rimis statuitur, ut omnes sic baptizati rebap-
tizentur cum conditione, *si es Baptizatus, ego
te non baptizo: si vero non es baptizatus, ego te
baptizo in nomine, &c.* In aliis autem præ-
& cipitur Parochis, ut si debitam materiam,
formam, & Ecclesiæ institutionem adfuisse
cognoverint, baptismum ab obstetrice colla-
tum minimè repetant, si probabiliter dubitent,
baptismum cum conditione conferant. Dixi
autem, accomodare se potest, nec enim debet
omittere repapuzationem cum conditione,
qui vel minimum dubium habet de valore Bap-
tismi collati ab obstetrice, etiam in locis, in
quibus non solet fieri rebaptizatio, ita enim
jam passim fert consuetudo propter plurimos
defectus substantiales quos commi-
sere

fere obstetrices, vel ob terrorem & trepidationem ex la mentis matris causas, vel ex vigilia & labore, quibus diutiùs vexantur ac defatigantur, vel etiam ex mero liberaliùs sumptu ad faciendos sibi amicos; quibus omnibus facile ita perturbantur, ut illam unciam iudicii seu prudentiæ, quæ tales mulieres alias polent, propè amittant. *Hæc P. Cob. latius.*

CONFERENTIA XXII.

48. **U**na aliqua obstetrix ex suggestu cuiusdam Religiosi petit à suo Parocho chrisma baptisma, ut illo ungens puerperam reddat parturitionem expeditiorem; an debeat concedere vel negare?

Re. Gob. hic tr. 2. n. 190. puto etiam Marchantum negaturum, eò quòd in Conc. Moguntino sub. Carolo M. cap. 17. sic statuatur: Presbyteri sub sigillo custodiant Chrisma & nulli sub pretextu medicinae vel maleficii donare inde presumant; quod si fecerint, honore priventur. Et quis prober profanum illum tactum, tractationem quæ rei sacrae? Ratio autem esse potest, tum quia Chrisma ad id non est institutum; tum quia à malis ad maleficia adhiberi solet.

CONFERENTIA XXIII.

49. **A**ntonius Quantanadvenas *singularium tr. 1. Sing. 4.* narrat de obstetrice, quæ Confessario falsa fuit, se per spatium 20. annor. omnes parvulos periclitantes baptizasse vel sine vel etiam cum contraria intentione: quid agendum tali Confessario?

RE

RESOLUTIO: Si in illo loco mos fuerit non rebaptizare cum conditione baptizatos ab obstetrice (qui vel ob hunc ipsum casum persuadendus esset) Confessarius debet poenitenti suadere, ut vel seipsam prodat magistratui etiam cum vitæ periculo, quatenus fieri possit possibilis provisio ad baptizandos prius invalidè baptizatos, siqui sint superstites; vel id ipsum fateatur Confessario extra Confessionem; vel certè det licentiam eidem revelandi errorem in Confessione de rectum: & si ipsa poenitens abhorret supplicium promeritum, poterit se interim per fugam ad alias partes transferre.

Ratio horum omnium est *Charitas imperans* vitam exponi periculo propter necessitatem spiritualem proximi extremam; qualem in proposito patiuntur omnes à poenitente in validè baptizati, ut patet.

Peris, quid si aliqui ex dictis invalidè baptizatis essent jam Sacerdotes, vel Episcopi ordinati? *Et.* Omnes illos esse reordnandos, eoque, quos tales Episcopi ordinarunt. Ratio est manifesta, quia *Batismus* est janua aliorum Sacramentorum, ita ut nullum validè suscipiatur nisi a baptizato.

CONFERENTIA XXIV.

Infans Christianorum Parentum abductus à Turcis, nondum baptizatus, perimendus infallibiliter, corpore & animà, nisi tu capti-

ve Christiane ipsum baptizes : & si hoc feceris in periculum vitæ tuæ te conicies : quid igitur faciendum ?

ꝛ. Te obligari in conscientia talem periculum baptizare. Ratio est, quia quisque tenetur vitam suam corporalem prodigere pro salute spirituali proximi constituti in extrema necessitate. Ita cum B. Thom. 2. 2. q. 26. a. 5. ad 5. omnes Catholici. Ex illa Joan. Epist. 1. c. 3. *In hoc cognovimus charitatem Dei, quoniam ille animam posuit pro nobis. & nos debemus pro fratribus animam ponere.*

CONFIDENTIA. XXV.

52. **T**empore pestis mulier parturit, nec novam formam Baptismi, nec alius adest, quæ noverit an teneatur Parochus baptizare, probabilissimè timeat, ne contrahat pestem, cum interim sit solus in pagò, & alii plures laborent eodem morbo decessuri absque Sacramento Pœnitentiæ, Parochus moriatur : an teneatur se huiusmodi periculo exponere.

ꝛ. P. Gob. hic tr. 2. n. 233. Ubi periculum majus prævidetur, ubi procul dubio est plenius consulendum pluribus quam uni. atque ita etiam sentit *Ean. tom. 3. disp. 20 n. 62.*

CONFIDENTIA XXVI.

53. **E**odem placè tempore & momento labitur ex tecto murarius, & nascitur infans, quorum alteruter certo morietur absque Sacramento

Sacramento, si post ponatur alteri: ad quam eundem est Domino Parocho.

¶ Curet infantem per Laicum, si quis adsit sciens & potens baptizare, & advolet ad lapsum: si vero non sit, qui possit Baptismum administrare, præferat infantem vivo. Ratio prioris responsionis est, quia sic utrique succurritur: posterioris autem, quia ubi difficultas occurrit, accipiendum est illud, quod, habet minus periculi, ait Doct. Angel. 3. p. q. 83. a. 6. ad 2. in proposito autem muratio minus periculi est quam infanti, dum ille potest seipsum juvare per contritionem & desiderium confitendi, hic autem minime.

CONFERENCE XXVII.

Quidam Sacerdos ad omnia tardus. Ina cunctatione sæpe in causa est, quod infantes absque Baptismo moriantur: Quid 54. talis meretur, & in can. quicumque dist. 4. de consecr. dici, deponatur, Et solent seveissime puniri.

CONFERENCE XXVIII.

Quid faciendum Parocho, qui sub Sacrificio Missæ monetur. infantem recens natum 55. animulam agere, necadesse, qui sciat baptizare. ¶ P. Gob. ubi sup. n. 250. eum deposita casula debere accedere ad sub veniendum periclitanti [etiam post Consecrationem, peractoque illo tam urgente negotio, perficere Sacrificium.

CON.

CONFERENCE XXIV.

PAROCHUS vocatus ac puerperam reperit eam
defunctam. Prole adhuc vivente in utero,
quid faciendum; & Mandet confestim aperiri
uterum, & baptizet novam creaturam
si fortè vivam repererit; ita Gob. loco cit.
n. 260.

57.

CONFERENCE XXX.

NOTUM est pàlam, extare tria loca mirifica,
unum in Lotharingia Mirecourt ad imagi-
nem Deiparæ, Virginis PP, Cordigerorum;
alterum in Tirolì Brauneck dictum, similiter
ad steruam miraculosam B. V. M., & ter-
tium in ædicula Lauretana Bruntrutum; ad
quæ deferri solent infantes ante Baptismum
mortui, ubi post certas preces edunt talia vitæ
indicia, ut credantur esse anima præditi. eam-
que ob rem tinguntur aquâ baptismali saltem
cum conditione, ac paulò post sunt omnis sen-
sus, motus & alterationis ex partes. Quæ-
ritur itaque, quid sit de talibus Baptismis sæpe
cit à n. 272. se vidisse duo authentica instrum-
mentâ testantia ejusmodi mirificum reditum
ad vitam, emigrationemque ex illa, unde in-
fert, aitque, ut sequitur: Denique tamen sæpi-
simè repetita prodigia sustulerunt omnem ferè du-
bitationem, præsertim in Mirecourt, idcirco omnino,
posse hic, & debere tingi sacro lacte saltem cum
conditione. Hæc non ego, utpote nullam hu-
jus rei experientiam aut notitiam nactus, sed.
P. Gob.

Gob. quidquid proinde Lectori visum fuerit ,
credat , per me licet.

CONFERENTIA, XXXI.

58.

Quia varia solent Monstra pronasci ab inse-
licibus mulieribus , utpote cum duobus
capitibus , cum bino pectore , naribusque bo-
vinis , cum simiarum faciebus , sine ullo planè
capite , & oculis insitis hinc inde in humeris ,
ex bestia & homine conceptus Satyrus , &c.
Quæri hic potest , aut certe debet , an & quo-
modo talia monstra sint baptizanda.

59.

RESOLUTIO prima: Quando tanta est di-
stinctio , multiplicatioque partium principa-
lium (p̄ta capitum , pectorum , cordiumque)
diversitasque operationum ut insinuent plures
animas debent singula capita seorsim baptizari.
Ita Scot. in 4. dist. 6. q. 2. Et ratio est , quia
tunc sunt duo supposita. Quod si vero sub duo-
bus capitibus deprehendatur tantum unum cor-
tunc unum caput absolute baptizandum est ,
& alterum conditionate, quia non est sine con-
ditione ministrandus Baptismus in dubio , est
autem tunc dubium , an sit duplex homo : Igi-
tur &c.

RESOLUTIO secunda : quando monstrum
habet omnia prorsus membra humana , & ca-
put ferinum , habendum est pro vero homine
(cum vir ex muliere non genere bestiam) ra-
deoque baptizandum absolute. Ratio est &
quia reliquum corpus à capite satis indicat , il-
lud

60.

G

lud